

Christocentrisch Bijbellezen

door Jos Douma

De Bijbel is een buitengewoon bijzonder boek. Christenen geloven dat God ervoor gezorgd heeft dat in dit boek op Schrift is gekomen hoe Hij zich heeft geopenbaard in de loop van de eeuwen. Want God is niet de Onbekende, die op afstand blijft, maar de God die verbondenheid zoekt, die zich laat kennen, die spreekt van hart tot hart.

Sprekende God

Vooraf dat laatste is typisch voor de God van de bijbel: Hij is een sprekende God! Deze God heeft zich ten diepste uitgesproken in zijn Zoon Jezus Christus: 'Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon' (Hebreeën 1:1-2). Dat moeten we altijd in gedachten houden als we omgaan met de bijbel. Wij ontmoeten God niet allereerst in een boek, maar in een Persoon: de levende Christus. Iemand heeft het ook eens zo gezegd: in het gewaad van de Schrift komt Christus naar ons toe.

Voor onze omgang met de bijbel, of we nu het Oude of het Nieuwe Testament lezen, is het daarom wezenlijk dat we altijd op zoek zijn naar de ontmoeting met Christus. Want de heilige Schriften geven hun wijsheid pas prijs door het reddende geloof in Hem: 'Je bent van kindsbeen af vertrouwd met de heilige geschriften die je wijsheid kunnen geven, zodat je wordt gered door het geloof in Christus Jezus' (2 Timoteüs 3:15). Wie de Bijbel leest zonder Christus, leest de Bijbel niet. Dat is de ene kant.

Ontmoeting

Maar er is ook een andere kant: wie Christus wil leren kennen zonder de Bijbel, zal Hem niet leren kennen. Het is waar dat we God ook leren kennen in de schepping. Want alles wat geschapen is vertelt over zijn eer: 'De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspannel roemt het werk van zijn handen' (Psalm 19:2). Maar als we alleen zouden zijn aangewezen op de schepping en Gods glorie daarin, zouden we Christus en de volkomen redding, die alleen Hij kan geven, niet leren kennen. Want Hem ontmoeten we in de heilige Schriften.

Daarom vormt het omgaan met de Bijbel een onmisbare geestelijke oefening voor wie willen groeien in het kennen van de Zoon van God. Daarbij is het uiterst waardevol om gericht te zijn op het vergroten van je kennis van en inzicht in het geheel van de Bijbel, als de focus altijd maar blijft: Christus zoeken en zien.

Nieuwsgierigheid

Daarom voer ik graag een pleidooi voor christocentrisch Bijbellezen. Dat is een manier van lezen waarbij je geleid wordt door een grote nieuwsgierigheid naar hoe Jezus zich zal openbaren. Steeds probeer je te ontdekken hoe alle wijsheid die je vindt samenhangt met het middelpunt van de openbaring van Gods heil: Jezus Christus. Bij gedeelten uit het Oude Testament, toen Jezus nog niet geboren was, maar de belofte van zijn komst al wel door alles heen zinderde, vraag je je af hoe je daar al iets proeft van wat in Christus zelf in zijn volheid naar ons toe is gekomen. Bij gedeelten uit het Nieuwe Testament zoek je steeds heel direct

naar een antwoord op de vraag hoe God zich hier in Christus openbaart en laat kennen. Zo gaan de groei van je Schriftkennis en je Christuskennis gelijk op

De glorie van Christus

Zelf ervaar ik bij deze christocentrische lezing van de Bijbel 'de glorie van Christus' als een soort focuspunt: overal in de Bijbel kan ik ontdekkingen doen over de volmaakte volkomenheid van Gods Zoon. Dat woord 'glorie' (ook vertaald met: luister, heerlijkheid, majesteit, nabijheid, grootheid) gaat terug op het Hebreeuwse woord *kabood* en het Griekse woord *doksa*. Het is de aanduiding van de indrukwekkende verschijning en de heilige volmaaktheid van God en zijn Zoon. In het Oude Testament wordt dan gesproken over de 'luister van de HEER'. Het Nieuwe Testament zegt: "De God die heeft gezegd: 'Uit de duisternis zal licht schijnen,' heeft in ons hart het licht doen schijnen om ons te verlichten met de kennis van zijn luister, die afstraalt van het gezicht van Jezus Christus" (2 Korintiërs 4:6). Als wij geloven dat de God die zich in het Oude Testament heeft geopenbaard als Jahweh in het Nieuwe Testament in Jezus naar ons toekomt, dan vormt de luister van de Heer of de glorie van Christus een krachtig en prachtig middelpunt van waaruit we in heel de Schrift op zoek kunnen gaan naar de openbaring van de heilige uitstraling en de liefdevolle aantrekkelijkheid van onze ene Heer.

Om dat nog wat concreter te maken voor de praktijk van de Bijbelstudie, maak ik graag een onderscheid in vieren om meer zicht te krijgen op de glorie van Christus: alle namen, deugden, daden en woorden van Christus vormen samen zijn heerlijke glorie:

- **namen van Christus:** elke naam onthult iets van zijn volmaaktheid en laat me iets proeven van zijn luisterrijke grootheid: messias, lam van God, mysterie, bruidegom, goede herder, hogepriester enzovoort;
- **deugden van Christus:** elke eigenschap van de Heer biedt nieuwe perspectieven om zijn grote majesteit te leren kennen: eeuwigheid, almacht, goedheid, liefde, zachtmoedigheid, nederigheid, rechtvaardigheid enzovoort;
- **daden van Christus:** alles wat de Heer heeft gedaan, doet en nog gaat doen vormt een invalspoort om Hem dieper te leren kennen in zijn volkomen verhevenheid: geboorte, onderwijs, genezingen, lijden, kruisdood, opstanding, hemelvaart, het geven van zijn Geest enzovoort;
- **woorden van Christus:** alle uitspraken die Jezus heeft gedaan als het Woord van God zijn het waard om gehoord, beluisterd en gemediteerd te worden om zo steeds dieper te worden ingewijd in het kostbare geheim van zijn luisterrijke aanwezigheid: 'vrienden noem ik jullie', 'het is volbracht', 'alles maak ik nieuw' enzovoort.

Veranderingsproces

Ik merk dat ik, als ik vanuit deze perspectieven de Bijbel opendoe in de hoop en de verwachting hem te ontmoeten, de glorie van Christus vanaf elke bladzijde voor mij begint te stralen. En dat is zo belangrijk! Want geestelijk groeien als christen en geestelijk groeien als kerk vormt een veranderingsproces dat door de Geest wordt gewerkt als we ons concentreren op de luister van de Heer: 'Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd' (2 Korintiërs 3:18).